Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. seu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 24. **Brașovŭ, Joĭ, 4 (16) Februarie** **1888.**

Brașovŭ, 6 Februarie 1888.

Alegerea de deputatŭ în Caransebeșŭ, despre care amŭ raportatŭ în numĕrulŭ premergĕtorŭ alŭ fóiei nóstre, ne-a datŭ o nouă dovadă, că poporulŭ românŭ bine condusŭ și disciplinatŭ póte stórce prin purtarea sa admirațiunea tuturorŭ.

Solidaritatea și buna ințelegere, ce a domnitŭ între miile de alegĕtorĭ întrunițĭ în ḑiua de 8 Feb. în Caransebeșŭ, este unŭ bunŭ presemnŭ pentru viitorŭ și servesce tuturorŭ Românilorŭ ca esemplu de imitatŭ.

Numai printr'o atitudine démnă și solidară Românii îșĭ potŭ câștiga respectulŭ cuvenitŭ, numai astfelŭ vorŭ puté ei sĕ aducă la valóre dreptele lorŭ postulate naționale.

Acésta e clarŭ și toțĭ suntemŭ gata a recunósce, că multă véḑă și multă onóre și-au câștigatŭ conducătorii Românilorŭ din acelŭ colț alŭ Bănatului prin priveliscea îmbucurătóre, ce ne-a oferit'o alegerea de Mercurea trecută.

Resultatulŭ, ce l'au dobênditŭ dênșii prin procederea lorŭ, se cuprinde în cuvintele pronunțate după alegere de către președintele ungurŭ alŭ biroului electoralŭ, care a ḑisŭ, că décă Românii vorŭ continua a se purta totŭ astfelŭ *„vorŭ resări și pentru ei timpurĭ mai bune."*

Este însemnatŭ resultatulŭ moralŭ, ce l'au câștigatŭ alegĕtorii românĭ ai cercului Caransebeșŭ prin atitudinea lorŭ solidară națională.

Întâiulŭ alesŭ alŭ cercului, d-lŭ generalŭ Doda, a fostŭ declaratŭ, precum scimŭ, dietei ungurescĭ, că nu ia parte la deliberațiunile ei, nicĭ la mandatulŭ sĕu de deputatŭ nu renunță. D-sa a motivatŭ acésta cu starea abnormală în care se află poporulŭ românŭ în timpulŭ de față, fiindŭ nulificatŭ politicesce în modŭ artificiosŭ și astfelŭ fiindŭ scosŭ din cadrulŭ constituțiunei ungare. După ce n'a întratŭ în dietă nicĭ după a doua provocare, s'a anulatŭ mandatulŭ d-lui Doda și s'a ordonatŭ o nouă alegere, la care în sensulŭ legilorŭ din vigóre d-lŭ Doda nu mai putea fi realesŭ.

Adversarii credeau, că d-lŭ generalŭ Doda va face cu tóte acestea sĕ fiă alesŭ, spre a demonstra numai. Se vede însĕ că d-lŭ Doda nu e amicŭ alŭ demonstrațiunilorŭ nefolositóre, de aceea a recomandatŭ alegĕtorilorŭ sĕi ca de rêndulŭ acesta sĕ alégă pe vredniculŭ protopopŭ alŭ Orșovei, d-lŭ Mihaiu Popovicĭ.

Așa s'a și întêmplatŭ și alegĕtorii românĭ din cerculŭ Caransebeșului prin alegerea cu aclamațiune a numitului protopopŭ nu numai că au doveditŭ încrederea cea mare ce o au în conducĕtorulŭ lorŭ, dér au mai documentatŭ preste acésta înaintea lumei, că și poporulŭ cugetă așa cum cugetă generalulŭ Doda, că și elŭ este pĕtrunsŭ de amărăciune din causa nedreptățilorŭ, ce trebue sĕ le sufere.

Este dér mare resultatulŭ moralŭ dobênditŭ prin alegerea de Mercurea trecută.

La unŭ altŭ resultatŭ nicĭ că ne puteamŭ aștepta în timpulŭ de față și sub împrejurările asceptionale, în carĭ s'a severșitŭ acéstă alegere.

Solidaritatea Românilorŭ întrunițĭ în Caransebeșŭ la actulŭ electoralŭ a impusŭ, negreșitŭ, adversarilorŭ, cu tóte acestea însĕ nu-i nicĭ o speranță, ca ei sĕ se gândéscă a'șĭ schimba politica lorŭ, dușmănósă naționalitățilorŭ.

Îi superă multŭ pe cei dela putere, că esistă unŭ cercŭ electoralŭ, de care nicĭ că se potŭ apropia cu uneltirile lorŭ și cu mĕsurile lorŭ teroristice. Orĭ cum ar fi însĕ, Caransebeșulŭ remâne totŭ numai unŭ singurŭ cercŭ electoralŭ, care esprimă cugetările, marei masse a celorŭ nemulțumițĭ dér nu o póte și representa.

Și când ḑicemŭ nemulțumițĭ nu înțelegemŭ numai pe Românii bănățenĭ, orĭ pe bănățenĭ laolaltă cu frații lorŭ ungurenĭ și ardelenĭ, ci vorbindŭ de marea massă a celorŭ nemulțumițĭ trebue sĕ înțelegemŭ tóte naționalitățile nemaghiare.

Pentru ca dușmanii desvoltării și ai esistenței naționale a Nemaghiarilorŭ sĕ fiă scoșĭ cu desevêrșire din periculósele lorŭ ilusiunĭ, este neapĕratŭ de lipsă ca sĕ-șĭ dea mâna tóte popórele asuprite, în scopŭ de a se apĕra cu puterĭ unite în contra uneltirilorŭ de maghiarisare.

Cu cestiunea acésta importantă a *„solidarității tuturorŭ Nemaghiarilorŭ"* se ocupă unŭ „politicŭ practicŭ" într'unŭ remarcabilŭ articulŭ, publicatŭ în „Românische Revue" și în organulŭ naționalŭ alŭ Slovacilorŭ, „Narodnie Noviny" din Turoțŭ-St.-Martonŭ.

Autorulŭ memoratului articulŭ e de părere, că în lupta de apĕrare contra tendințelorŭ de desnaționalisare popórele nemaghiare arŭ trebui sĕ fiă aliate naturale, dér cu tóte acestea până acuma acea luptă a constatŭ numai din nisce lupte singuratice ale diferitelorŭ naționalități, care împrejurare a făcutŭ cu putință succesele dobêndite de supremația maghiară.

După acésta constatare autorulŭ cercetéză causele, pentru carĭ nu au inauguratŭ până acuma popórele nemaghiare o acțiune comună defensivă. Cea mai principală causă, rĕspunde elŭ, este dibăcia adversarilorŭ în practicarea devisei lorŭ *„divide et impera"*. Certele bisericescĭ între Românĭ și Sêrbĭ, interesele economice deosebite între Sêrbĭ și Șvabĭ, diferențele în opiniunile de dreptŭ publicŭ dintre Sașĭ și Românĭ, antipatiile politice între Slovacĭ și Germanĭ, tóte aceste le-a sciutŭ esploata partida dela putere spre a înstrăina între sine elementele, carĭ erau avisate la o comună apĕrare.

Este unŭ tristŭ adevĕrŭ, ḑice mai departe articululŭ, că popórele nemaghiare au lăsatŭ a fi folosite unulŭ în contra celuilaltŭ. Fiecăruia dintre aceste popóre i se póte imputa, că conducĕtorii sĕi au pactatŭ cu guvernulŭ pe contulŭ celorlalte, orĭ celŭ puținŭ, că n'au ținutŭ unulŭ cu altulŭ, când cereau interesele comune. Spre paguba lorŭ propriă cetățenii nemaghiarĭ nu s'au ținutŭ de axioma: unirea dă putere. Numai în viéța municipală și comunală s'au vĕḑutŭ órecarĭ semne mai bune. Aceste suntŭ însĕ numai nisce slabe începuturĭ.

Trebue sĕ se găsescă o formulă, ḑice „politiculŭ practicŭ," care sĕ esprime gravaminele și postulatele comune ale Nemaghiarilorŭ și se indice direcțiunea acțiunei lorŭ comune politice. Căcĭ décă este ca lupta pentru egala îndreptățire sĕ fiă continuată în Ungaria poliglotă cu prospecte de succesŭ, atuncĭ partea cea mai mare a poporațiunei, partea asuprită, trebue sĕ fiă consciă de aceea, ce numai printr'o comună acțiune se póte dobêndi.

Cu alte cuvinte propune a se formula într'unŭ programŭ „solidaritatea tuturorŭ Nemaghiarilor", pe care însĕ o numesce în modŭ neesactŭ „națională", deórece e vorba de legătura între diferite națiunĭ; ḑice, că décă nu se „va face acésta delăturându-se micele neînțelegerĭ, invidii și particularitățĭ, atuncĭ lupta popórelorŭ nemaghiare pentru esistența națională și pentru interesele lorŭ culturale și politice va fi încă multă vreme zadarnică și urmată numai de desastre.

Așa vorbesce „politiculŭ practicŭ" și bine vorbesce în principiu. E vorba numai cum sĕ se apuce lucrulŭ ca sĕ se realiseze „solidaritatea" propusă de elŭ. În totŭ casulŭ va fi bine décă acésta solidaritate va prinde rădăcină înainte de tóte în sînulŭ fiecărui poporŭ în deosebĭ. Solidarŭ odată în sînulŭ sĕu, elŭ póte fi solidarŭ și în alianță cu alte popóre.

În înțelesulŭ acesta ne felicitămŭ de frumosulŭ și raralŭ esemplu de solidaritate, ce ni l'au datŭ grănițerii generalului Doda.

„Călĕtoria d-lui Sturdza".

Sub acestŭ titlu „Correspondance de l'Est" publică următórele:

Față cu observațiunile provocate de nota pe care amŭ publicat'o cu privire la călĕtoria d-lui Sturdza, suntemŭ obligațĭ a completa informațiunile pe care le-am datŭ în acéstă privință. România, fiindŭ asigurată că interesele sale suntŭ identice cu interesele alianței austro-germane, a voitŭ sĕ se orienteze asupra situațiunei actuale. Nu ne vomŭ înșela stabilindŭ unŭ raportŭ directŭ între acéstă dorință și călĕtoria d-lui Sturdza.

Când ministrulŭ românŭ a venitŭ la Viena, M. S. împĕratulŭ a esprimatŭ dorința de a-lŭ vedé; și la Berlinŭ contele Herbert de Bismark a întrebatŭ la Friedrichsruhe, décă d. Sturdza are sĕ fiă primitŭ cu plăcere. În urma rĕspunsului afirmativŭ alŭ cancelarului, ministrulŭ s'a dusŭ la dînsulŭ în séra de 28 Ianuariu și s'a reîntorsŭ Duminecă la Berlinŭ.

In convorbirile ce d. Sturdza a avutŭ la Viena și la Friedrichsruhe *este sigură că n'a fostŭ vorba d'a garanta neutralitatea României.*

Acésta este unŭ *pium desiderium*, care a fostŭ de multŭ timpŭ părăsitŭ. In adevĕrŭ, România a înțelesŭ că, décă cerea purŭ și simplŭ garanția neutralităței sale, s'ar lovi de dorințele Germaniei și Austro-Ungariei. Cele două imperii voiescŭ sĕ aibă în ea o *aliată de valóre*, cu adevĕratŭ folositóre, și care sĕ se apere însașĭ fără a le impune nicĭ o sarcină. *Dér nu este mai puținŭ sigurŭ că a fostŭ vorba de situațiunea României în cas de conflictŭ; și impresiunile pe carĭ ministrulŭ le-a dusŭ la Bucurescĭ permitŭ d'a se crede că, în casŭ de luptă, ea n'are sĕ rĕmână isolată.*

Décă Rusia ar voi sĕ năvălescă pe teritoriulŭ sĕu, fiă numai pentru a'șĭ forța o trecere în Bulgaria, România ar respinge invasiunea prin puterile aliate, care nu o vor lăsa sĕ fiă sdrobită.

D. de Bismark însĕ, care caută în totdéuna sĕ se folosescă câtŭ se póte mai multŭ de aliații sĕi și sĕ micșoreze sarcinile ce ar putea sĕ apese asupra Germaniei, *a sfătuitŭ pe România*, cum sfătuesce pe toțĭ ceilalțĭ aliațĭ ai sĕi, *d'a deveni din ce în ce mai tare, adecă d'a se înarma din crescetŭ până'n tălpĭ.* Acest sfatŭ a fostŭ repetatŭ acuma în urmă d-lui Sturdza.

In totŭ casulŭ acésta dovedesce, că *România compteză de aci înainte în Europa și că marile puterĭ vĕdŭ trebuința d'a se înțelege cu dênsa.*

Tratatele de alianță

ale Italiei cu Germania și Austro-Ungaria.

„Neue freie Presse" dela 11 Februarie n. publică dela corespondentulŭ sĕu din Roma următórea interesantă scrisóre datată dela 8 Februarie:

Nisce comunicărĭ ce mi s'au făcutŭ aḑi și a cărorŭ veracitate nu póte fi bănuită, mĕ punŭ în posiția de a vĕ indica punctele de căpetenia ale tratatetorŭ de alianță ce le-au încheiatŭ Austria și Germania cu Italia pentru asigurarea situațiunei europene creată prin pacea dela Berlinŭ.

Tratatulŭ încheiatŭ între *Austria* și *Italia* obligă:

1. Pe Austria la o neutralitate bine voitóre în casŭ când Italia ar fi implicată într'un rĕsboiu în contra Franciei;

2. Pe Italia la aceeașĭ atitudine în casulŭ unui rĕsboiu alŭ Austriei contra Rusiei.

3. In considerația acestorŭ învoielĭ Austria se mai obligă de a promova pe câtŭ îi va sta în putință interesele Italiei în Marea Mediterană și a nu întreprinde nimicŭ în Peninsula Balcanică fără a se pune mai nainte în ințelegere cu Italia.

Tratatulŭ dintre *Italia* și *Germania* este făcutŭ în scopulŭ menținerei autonomiei și libertăței naționale. Cu asigurarea solemnă, că nicĭ una din părțile contractante nu va rupe pacea în modŭ arbitrarŭ, ele 'șĭ promitŭ ca în casŭ când una orĭ alta dintre ele ar fi atacată de Francia sĕ-șĭ dea ajutorŭ una alteia cu întréga lorŭ putere armată până la încheiarea păcei în comunŭ acordŭ.

O clausă adăugată tratatului și subscrisă de representanții Italiei, Germaniei și Austriei stabilesce în fine, ca în casul când *Francia* și *Rusia* ar voi sĕ între-

prindă în comunŭ un resbelŭ de ofensivă contra Austriei și Germaniei orĭ și numai contra Germaniei, întrega putere armată a celorŭ trei state aliate va fi întrebuințată pentru a întêmpina acestŭ atacŭ, și de sine se înțelege, că pacea se va încheia numai în acordŭ comunŭ și după o înțelegere prealabilă reciprocă.

Décă susŭ pomenitele interese italiane din Marea Mediterană (carĭ consistă adĭ în menținerea posesiunilorŭ reciproce) suntŭ indicate mai precisŭ, acésta nu mi-s'a spusŭ, dér mi-s'a accentuatŭ espresŭ, că stipulațiunile principale de mai susŭ ale tratatului suntŭ complectate prin învoelĭ speciale ce s'au făcutŭ între Italia, Austria și *Anglia*, pentru a apĕra cóstele austriace și italiane contra orĭ-cărei încercărĭ de debarcare din partea inimicului.

ATITUDINEA SPANIEI.

Corespondentulŭ diarului „L'Indépendance Belge" scrie acestui diarŭ din Madridŭ următórele:

D. Castelarŭ, marele oratorŭ Castilianŭ, a pronunțatŭ Marțĭ în camera Cortesilorŭ unŭ discursŭ mare, în care a desvolvatŭ pe largŭ ideile sale asupra situațiunei generale în Europa. Acéstă măréță espunere a produsŭ asupra camerei o impresiune mare. Nicĭodată d. Castelarŭ n'a fostŭ aclamatŭ cum a fostŭ Marțĭ. Miniștrii, deputații republicanĭ și chiar conservatorii s'au scoborîtŭ în hemiciclu pentru a'lŭ felicita ș'a-i strînge mâna când s'a scoborîtŭ dela tribună.

Punctulŭ esențialŭ alŭ discursului d-lui Castelarŭ a fostŭ comparațiunea regimului industrialŭ, care prevaléză în cele două Americĭ, ș'a regimului militarŭ, care apasă pe Europa. D. Castelarŭ a demonstratŭ că America întrece pe Europa, pentru că Europa conservă o stare de resbelŭ care o necinstesce și o slăbesce. D. Castelarŭ atribue rĕulŭ europeanŭ politicei rĕsboinice și de cucerire, care a pusŭ pe imperiulŭ germanŭ în oposițiune cu politica liberală inaugurată în Europa în 1830, mulțămită înțelegerei dintre Francia și Englitera. *Pentru nefericirea tuturorŭ, dela 1870, acéstă politică a încetatŭ d'a mai domina.*

Oratorulŭ a preconisatŭ *neutralitatea Spaniei și desinteresarea sa într'unŭ conflictŭ europeanŭ. Elŭ spuse că guvernulŭ trebue sĕ rĕmână neutru, dér opiniunea publică trebuie sĕ céră desarmarea și redarea Alsaciei și Lorenei Franciei, carĭ suntŭ ținute pe nedreptŭ.*

Propune d'a considera ca o dogmă națională integritatea imperiului marochianŭ, de care nimenĭ nu trebuie sĕ se atingă începêndŭ cu Spania.

D. Castelarŭ a apĕratŭ apoi înțelegerea cu Francia asupra cestiunei africane; elŭ critică modulŭ d'a lucra alŭ Italiei, întrarea ei în alianța puterilorŭ din Nordŭ; dér laudă, din contră, forte multŭ pe Italia pentru libertatea ce dă astă-dĭ Papii, pe care oratorulŭ îlŭ sfătuesce d'a renunța cu desĕvêrșire la puterea timporală și d'a nu se maigândi la restaurărĭ imposibile, după ce înțelepciunea și prudența Italiei au demonstratŭ compatibilitatea între autoritățile pontificale cu desĕvêrșire respectate și Statulŭ italianŭ cu desĕvêrșire laicŭ și parlamentarŭ.

In perorațiunea sa, d. Castelarŭ a disŭ că'șĭ va consacra ultimii anĭ ai vieței sale pentru a scrie istoria liberalismului în Europa.

S'a aplaudatŭ forte multŭ în Cameră partea de discursŭ în care d. Castelarŭ a denunțatŭ greșelile principelui de Bismarck după 1870, greșelĭ carĭ au condamnatŭ pe Francia a căuta alianța rusă și când a declaratŭ că tótă Europa era interesată d'a vedé pe Germania și pe Francia reconciliindu-se, cu atâtŭ mai multŭ, că ostilitățile lorŭ suntŭ datorite întêmplărilorŭ de cucerire, pe când rivalitatea între Rușĭ și Germanĭ e o rivalitate fără leacŭ, o rivalitate de rassă.

SCIRILE DILEI.

„Corr. de l'Est" e în posițiune a comunica, că între ambasadorulŭ austro-ungarŭ din Bucurescĭ contele Gulochowski și între ministrulŭ de esterne românŭ d-lŭ Ferichide a fostŭ în dilele trecute unŭ viu schimbŭ de părerĭ și resultatulŭ acestorŭ convorbirĭ îndreptățesce a spera, că tractările pentru încheierea unei *convenții comerciale austro-ungaro-române* se vorŭ reîncepe în curêndŭ.

* * *

După cum spunŭ foile unguresci, la balulŭ ce s'a datŭ în 10 Februarie n. în Pesta în favorulŭ *Kulturegyletului ardeleanŭ*, a asistatŭ și *părechea princiară de corónă*. Princesa de corónă Stefania a ținutŭ cu acéstă ocasiune *cercle*.

Óre sĕ nu fi aflatŭ până acum părechea princiară de corónă, ce tristă misiune și-a luatŭ acestŭ Kulturegylet?

* * *

D-na *Elena Mocsonyi de Foen*, văd. după George Mocsonyi de Foen, comunică scirea despre *cununia fiicei sale Georgina Mocsonyi de Foen*, ce s'a celebratŭ în Budapesta la 2 (14) Februarie, cu *Rudolf conte de Bissingen-Nippenburg*, camerarŭ c. r. și locotenentŭ în res. alŭ Regim. de husarĭ c. Radetzky Nr. 5.

Adresămŭ părinților și tinerei părechĭ cordialele nóstre felicitărĭ.

* * *

In *Clușiu* se află în circulațiune *monede false* de argintŭ de câte unŭ florinŭ. In causa acésta fù ascultatŭ la primăria din Clușiu unŭ proprietarŭ din Luna, la care s'au aflatŭ asemenea monede. Se speră din fassionările acestuia la descoperirea unei marĭ bande de falsificatorĭ de monede.

* * *

In *Bandulŭ de Câmpiă* gendarmeria a arestatŭ unŭ falsificătorŭ de banĭ anume Eduard Brooser și pe ajutorulŭ lui Alexandru Turbucs. Brosser fabrica florinĭ din zincŭ, ér Turbucs îi punea în circulațiă.

* * *

Guvernulŭ românŭ a fostŭ invitatŭ, scrie „Epoca", a'șĭ trimite delegații sĕi la unŭ *congresŭ* ce se va ține la *Parisŭ* la 25 Iulie 1888 și care are misiunea a studia *tuberculosa umană și animală.* La acestŭ congresŭ potŭ lua parte toțĭ medicii, carĭ se vorŭ înscrie la d. Dr. L. H. Petit, secretarulŭ congresului. Étă comitetulŭ care a fostŭ însărcinatŭ cu organisarea acestui congresŭ: D-nii Chauveau, membru alŭ institutului, președinte; Villemain membru alŭ academiei de medicină, vice-președinte; Cornil, Grancher, Lannelongue, și Verneuil, profesorĭ ai facultății de medicină din Paris, membri; și d. Dr. L. H. Petit, secretarŭ generalŭ.

* * *

In *Sighișóra* bântue cumplitŭ tifusulŭ. Până la 6 Februarie n. s'au anunțatŭ la poliția 51 casurĭ. Până acum însĕ numai unŭ bolnavŭ de tifusŭ a muritŭ.

* * *

Cetimŭ în „Ellenzék" dela 13 Februarie: „Nu e multŭ de când s'a stabilitŭ în orașulŭ nostru funcționarulŭ Gyula (Iulius) *Helwig*. Cu ocasiunea seratei de erĭ a pompierilorŭ voluntarĭ, acestŭ funcționarŭ s'a esprimatŭ, că la noi a învĕțatŭ a cunósce limba nóstră, la noi a învĕțatŭ a iubi totŭ aceea ce este m a g h i a r ŭ. Pentru ca și prin fapte sĕ dea espresiune acestei declarărĭ, a dăruitŭ pe séma „Kulturegylet"-ului 7 fl. 10 cr.... Nobilulŭ esemplu alŭ dăruitorului nu are lipsă de laudă."

Are dreptate fóia ungurescă; scie ea bine de ce are lipsă.

* * *

Direcțiunea atelierelorŭ industriale de învĕțămêntŭ din *Clușiu* a deschisŭ unŭ atelierŭ, în care se învață sculptarea în lemnŭ.

* * *

Locuitorulŭ din *Aradŭ*, aflătorŭ acum la *Offenbaia*, Toma *Barbu*, și-a schimbatŭ numele familiarŭ în „Biro", așa ne spunŭ foile unguresci.

Ne bucurămŭ că amŭ mai scăpatŭ de unŭ jidovŭ, armênŭ orĭ țiganŭ ungurescŭ cu nume românescŭ.

* * *

In *Mohu*, comit. Sibiiului, s'a stinsŭ cu totulŭ epidemia de bubatŭ.

* * *

In *Sepsi-Sân-Georgiu* industriașulŭ Franz *Andler*, omŭ forte vorbărețŭ, stêtŭ în séra de 11 Februarie n. cu vr'unŭ sfertŭ de oră mai multŭ împreună cu câțiva amicĭ la unŭ paharŭ de vinŭ. Ca sĕ scape apoi de predica ce s'aștepta sĕ i-o țină, ca de obiceiu, sócră-sa, nu bătŭ la ușe, când se duse acasă, ci se culcă în șură pe fênŭ și adormi pentru totdéuna, căcĭ până diminéța — îngheță.

Avisŭ sócrelorŭ!

Comunicațiunea între Codlea și Țînțarĭ.

Țéra Bârsei, Ianuarie 1888.

Distanța dintre Codlea și Țînțarĭ este aprópe 7—8 chilometri. Din Codlea spre Țînțarĭ mergĭ pe drumulŭ țĕrei vr'o 4 chilom., și dela părĕulŭ Holboșelŭ apucă o cale de pădure spre Țînțarĭ, carea, deși abia are o distanță de vr'o 4 chil., în timpurĭ nefavorabile ți-se pare că e de 14 chil. După ce pe acéstă cale scurtă, dér miserabilă, ți-se sdruncină tóte ósele, și ajungêndŭ aprópe de Țînțarĭ și scăpêndŭ de rĕsturnișŭ îțĭ facĭ ca creștinŭ bunŭ sfânta cruce, că ai scăpatŭ teafĕrŭ, ajungĭ la rîulŭ Hămăradea. Acesta, décă e timpŭ frumosŭ și cu o sĕptĕmână mai înainte n'au fostŭ ploi, atuncĭ póte că se póte trece prin apă, că podŭ peste elŭ nu este; când însĕ suntŭ ploi, avêndŭ o alviă adêncă e periculosŭ, și de multe orĭ nepracticabilŭ. Țînțărenii la atarĭ ocasiunĭ séu aștéptă până ce scade apa, séu, avêndŭ trebuințe la Codlea séu la Ghimbavŭ, trebue sĕ facă unŭ ocolŭ forte mare.

Celŭ mai mare neajunsŭ ofere érna Hămăradea, căcĭ ea arare-orĭ îngheță peste totŭ, ci numai pe marginĭ, și trecĕtorii cu carĕle și cu săniile trebue sĕ trécă prin apă pre lângă vite, și nu arare-orĭ apa este până în brêu. In dilele trecute chiar G. S. membrulŭ representanții comunei Codlea dinpreună cu alții au avutŭ neplăcuta ocasiune de a se rĕsturna cŭ sania în apă.

Comuna Țînțarĭ în nenumĕrate rêndurĭ și timpurĭ diferite a petiționatŭ la autoritățile politice spre a se face unŭ drumŭ regulatŭ și unŭ podŭ peste Hămărade. Autoritățile pulitice au întrevenitŭ și au provocatŭ comuna Codlea, ca sĕ delăture aceste neajunsurĭ. Comuna Codlea, prin influința ei, a rĕspunsŭ, că ea n'are lipsă de drumŭ și podŭ spre Țînțarĭ, și ea nicĭ că va face, presupunêndŭ, că pentru Țînțărenĭ e bunŭ destulŭ și celŭ care este.

Multŭ ne mirămŭ că nu ni se face nicĭ unŭ dreptŭ! dér mai multŭ oftămŭ! Dămŭ dărĭ pentru totŭ ce avemŭ, între carĭ și dare de drumŭ, și cu banii noștri se facŭ drumurĭ pentru alții și noi nu putemŭ eși din satŭ nicĭ cu piciorulŭ nicĭ cu carulŭ. In timpŭ de iérnă curățimŭ de zăpadă drumurile țĕrei prin sate streine, și noi și vitele nóstre ni le chinuimŭ prin omețĭ de zăpadă, făcêndu-ne noi înșine cale pe unde nimerimŭ, și în vremurĭ ploióse frămêntămŭ noroiulŭ pădurei Codlei, spre mai marea nóstră desconsiderațiune și batjocură!

Asta ni-e rĕsplata nóstră pentru jertfele ce le aducemŭ? Incă sĕ nu se fi umplutŭ cupa de nĕcazurĭ și de neajunsurĭ? Rĕu amŭ ajunsŭ și mai rĕu nu se póte! Astădĭ, când pentru înlesnirile comunicațiunei statul speséză cu milióne, căile nóstre de comunicațiune cu comuna Codlea sĕ rivaliseze cu stepele Siberiei, în paguba nóstră a tuturorŭ din comună? Décă nu se va delătura aceste pedecĭ, mâne poimâne esecutorii nu vorŭ mai găsi ce vinde pentru dărĭ, și se vorŭ întórce cu traista gólă. Décă o comună cu peste 500 familii nu merită a sta cu altă comună în comunicațiune prin drumurĭ și podurĭ în stare bună, cum vom mai suporta greutățile?

Speranța încă nu e perdută, până când comuna Țînțarĭ va avé în frunte bărbațĭ de inimă și conscii de chemarea lorŭ, și așa credemŭ, că câtŭ de curêndŭ representanța comunală va întreveni din nou spre a delătura aceste greutățĭ și

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Din miturile Românilorŭ.

Iérba fierelorŭ (șerelorŭ)

Ca sĕ fiă cineva hoțŭ, cum e data, are lipsă de trei lucrurĭ: 1) sĕ fiă născutŭ în planeta hoției; 2) îndată după nascere sĕ-i dea mamă-sa puțină apă, dér aceea sĕ i-o tórne în gură prin *gâtlanŭ* de lupŭ, și a 3-a) fiindŭ mare, când vrea sĕ'șĭ încépă lefteria hoției, sĕ'șĭ câștige *iérba fiérĕlorŭ*.

De aci dér se vede, că nu totŭ omulŭ póte sĕ fiă hoțŭ. De cumva nu-i născutŭ în planeta hoției, cum cércă sĕ fure ceva, îndată îlŭ și prindŭ, apoi ce capĕtă nu mai împarte cu nimenĭ; de n'a beutŭ apă prin gâtlanŭ de lupŭ, nu se póte face hoțŭ cum e data, nu'i vine pofta de furatŭ în orĭ-ce vreme, ci numai rarŭ; apoi rogu-vĕ ce hoțŭ e acela care umblă numai la dile marĭ după furatŭ? Ér de nu și-a însematŭ iérba fiérĕlorŭ, rĕmâne de tare numai ca și ceștialalțĭ ómenĭ, decĭ, de-lŭ prindŭ cu furătura, îlŭ dobréză până-i pârăie ósele de i-se facŭ totŭ pozderĭ! Are decĭ mare nevoiă omulŭ, care vré sĕ fiă hoțŭ ca hoții, de iérba fiérĕlorŭ, din care décă capĕtă numai unŭ firuțŭ câtŭ de micŭ, décă și-lŭ altoesce în carnea din palmă, apoi e voinicŭ, nu se teme de unŭ satŭ de ómenĭ, nu-lŭ prinde pușca, nu este fierŭ care sĕ nu-lŭ sfarme în palme ca și când ar fi de coleșe (mămăligă). Nu este decĭ nicĭ o mirare, décă iérba fiérĕlorŭ este atâtŭ de căutată încâtŭ adĭ a devenitŭ forte scumpă, ba numai rarŭ, forte rarŭ se află și cu greu se póte căpĕta. Și este așa de căutată căcĭ mulțĭ s'arŭ face hoțĭ, dér nu potŭ fără ea; și este atâtŭ de puțină, că este iérba dracului, adecă nu Dumnedeu a sădit'o, ca și pe alte ierburĭ, ci mamonulŭ a sădit'o numai icĭ-colea câte unŭ firŭ printre ierburile lui Dumnedeu sfântulŭ; și este atâtŭ de scumpă, că puținei suntŭ ómenii, carĭ o sciu căuta; numai puținĭ suntŭ carĭ o cunoscŭ. Sĕ sciu că mĭ-ațĭ plăti bine, eu v'așĭ sci învĕța cum sĕ facețĭ și ce, ca sĕ căpĕtațĭ iérba fiérĕlorŭ?! Îmĭ făgăduițĭ că'mĭ vețĭ plăti? Bine!

Mergĭ la hotarŭ (îmĭ pare forte rĕu că nu vĕ potŭ spune pe ce vreme: diua orĭ nóptea, înainte orĭ după Rusalii? dér de aflu — vĕ spunŭ negreșitŭ), mergĭ decĭ la hotarŭ cu unŭ ciubĕrŭ în spate și cum mergĭ, nu vorbescĭ cu nimenĭ nicĭ o vorbă; audĭ? nicĭ unŭ cuvêntŭ legănatŭ nu scoțĭ pe buzele tale! Și totŭ umbli cu ciubĕrulŭ în spate până afli unŭ ariciu; prindĭ ariciulŭ, îlŭ bagĭ sub ciubĕrŭ (pui adecă ciubĕrulŭ pe elŭ cu gura'n josŭ orĭ cu fundulŭ în susŭ) și stai la pândă pe ciubĕrŭ, cu bricégulŭ deschisŭ în mână, dér nu dicĭ nimicŭ. Ariciulŭ dă sĕ iésă, dér nu póte, că tu eștĭ greu, nu te póte rădica cu ciubĕrŭ cu totŭ. Începe decĭ a se tângui sub ciubĕrŭ, și se vaetă, și se dăolesce, dér sĕ nu'țĭ fiă milă de elŭ, tacĭ mulcomŭ și ședĭ pe ciubĕrŭ. Și tânguirea lui cea jalnică o audŭ némurile lui, ceilalțĭ aricĭ, și toțĭ se punŭ și se resfiră prin ierburile de prin hotarŭ până dau de unŭ firuțŭ de iérba fiérĕlorŭ. Cum au datŭ de elŭ, îlŭ ia unulŭ în gură și face semnŭ celorlalțĭ sĕ nu mai caute, că a găsitŭ léculŭ; apoi plécă toțĭ aricii cu alaiu până la soțulŭ lorŭ, care este robŭ sub ciubĕrulŭ tĕu. Tu însĕ sĕ nu te temĭ de ei! Ei arŭ voi adecă sĕ-i dea cumva ariciului din robiă firuțulŭ celŭ de iérba fiérĕlorŭ, decĭ vorŭ umbla pe lângă ciubĕrŭ. Atuncĭ tu vei vedé la care este firulŭ celŭ de iérbă în gură, îlŭ iai repede, tai cu bricégulŭ în palmă și pui firuțulŭ în tăietură, carea de locŭ se și vindecă. Făcêndŭ lucrulŭ acesta, vei ajunge hoțulŭ celŭ mai mare: dinaintea ta nu va fi lăcatŭ care sĕ nu se deschidă, nu va fi fierŭ prea tare pe fața pământului.

Cine o scie altcum — altcum sĕ o spună.

(Audită pe Someșulŭ mare în Transilvania.) *Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ.*

neajunsurĭ causate prin comunicațiunea cea nepracticabilă.

Apelămŭ în causa acésta din nou la sprijinulŭ autorităților nóstre politice și în casulŭ estremŭ chiar și la Inaltulŭ ministerŭ regiu; noi însĕ în nĕcasurile nóstre nu vomŭ înceta a ofta dicêndŭ:

Quousque tandem abutere
.... patientia nostra?

Sivu pățitulŭ.

Raportŭ despre fundațiunea generoșilorŭ Mihailŭ și Elisa Stroesco pe anulŭ 1887.

In adunarea generală a Associațiunei din Brașovŭ pentru sprijinirea învĕțăceilorŭ și sodalilorŭ românĭ meseriașĭ, ținută la 31 Ianuarie (12 Februarie) n. c. în sala de desemnŭ a gimnasiului romănŭ din locŭ, d-lŭ secretarŭ dr. *I. Bozoceanu* a cetitŭ următorulŭ raportŭ:

Onorată adunare generală!

Comitetulŭ subscrisŭ este în plăcuta posițiune a da următorulŭ raportŭ despre însemnata fundațiune a Generoșilorŭ Mihailŭ și Elisa Stroesco.

Acestŭ comitetŭ, conformŭ decisiunei luate de On. Adunare generală din anulŭ trecutŭ, a înaintatŭ generoșilorŭ fundatorĭ o adresă de mulțămită în numele adunării generale subscrisă de toțĭ membrii Associațiunei pentru sprijinirea învĕțăceilorŭ și sodalilorŭ românĭ meseriașĭ.

Relativŭ la decisiunea luată de On. Adunare generală asupra fructificării acestei fundațiunĭ, Comitetulŭ D-Vóstrĕ are onóre a raporta, că fundațiunea se află plasată — conformŭ dorinței generoșilorŭ fundatorĭ — în hârtii fonciare rurale române garantate de statŭ și carĭ aducŭ dobândă de 7% în aurŭ. Pentru îndeplinirea acestei operațiunĭ de plasare a fostŭ rugatŭ Pré On. nostru concetățénŭ Dlŭ Diamandi I. Manole, care îndeplinindu'o prin cassa de schimbŭ C. Pascu din Bucurescĭ în 18/30 Maiu 1887 a predatŭ Comitetului aceste hârtii de 50,000 de francĭ.

Comitetulŭ, mulțămindŭ D-lui Diamandi Manole pentru ostenéla avută cu acésta operațiune, depuse aceste efecte în cassa Werthaiménă a Associațiunei, care se află la d-lŭ casierŭ. Cupónele acestorŭ efecte s'au tăiatŭ la 1-a Iulie 1887 și încasatŭfl. A șésea parte din aceste interese s'au adaosŭ la capitalulŭ fundațiunii, care este astădĭ de 50,200 de francĭ, éră restulŭ schimbatŭ în florinĭ 584.95 s'a întrebuințatŭ conformŭ preliminarului bugetarŭ alŭ acestei fundațiunĭ și adecă:

a) Pentru	vestminte învĕț.	fl.	207.31
b) „	tacse scolare . .	„	109.—
c) „	stipennii învĕț. . .	„	121.20
d) „	stipendii la sodalĭ	„	124.—
e) „	medicină și alte	„	19.20
	Suma	fl.	580.71

Din modulŭ cum s'au întrebuințatŭ în anulŭ trecutŭ veniturile acestei fundațiunĭ se póte ușorŭ vedé, de ce mare folosŭ este ea pentru promovarea intereselorŭ Associațiunei și pentru ajungerea scopului lorŭ ce-lŭ are ea în vedere. Unŭ esemplu:

Până când în anii trecuțĭ în preséra Crăciunului nu se puteau împărtăși cu parte numai din cele mai neapĕrate de trebuință vestminte, decâtŭ numai cei mai lipsițĭ dintre lipsițĭ, în anulŭ acesta, mulțămită generoșilorŭ fundatorĭ Mihailŭ și Elisa V. Stroesco, s'a putută împărtăși din rodurile ei binefăcĕtóre 92 de învĕțăcei meseriașĭ românĭ aflătorĭ toțĭ aicĭ în Brașovŭ.

Preséra acésta de Crăciunŭ, când s'au împărțitŭ vestmintele la învĕțăcei lipsițĭ, se póte numĕra cu dreptŭ cuvêntŭ între cele mai frumóse serbărĭ umanitare.

Ceremonia de împărțire a fostŭ precedată de o vorbire a președintelui, fiindŭ presențĭ și membrii comitetului. A fost un momentŭ solemnŭ și înăltătorŭ de inimĭ acela în care învĕțăceii împărtășițĭ de binefacerile fundațiunii îșĭ esprimau fragetele lorŭ sentimente de recunoscință către generoșii lorŭ protectorĭ prin vii aclamațiunĭ de „Sĕ trăéscă Domnulŭ și Dómna Mihailŭ și Elisa Stroesco“ și la orĭ-ce ocasiune le vorŭ pronuncia numai cu respectŭ și venerațiune.

Societatea sodalilorŭ românĭ conformŭ unui conclusŭ alŭ on. Adunărĭ generale a datŭ în dîua de 9 Noemvre, dîua de Sf. Arhanghelĭ Mihailŭ și Gavriilŭ, o producțiune musicală. Acéstă sĕrbătóre a fostŭ pentru Associațiune unŭ prasnicŭ îndoitŭ. Associațiunea a serbatŭ și dîua onomastică a acelui mare protectorŭ alŭ meseriașilorŭ românĭ. Sĕrbătórea s'a deschisŭ printr'o vorbire ținută de secretarulŭ Associațiunii prin care a arĕtatŭ însemnătatea deosebită a acestei dîle pentru meseriașii românĭ. Unŭ sodalŭ a declamat o odă la adresa fundatorilorŭ, apoi au urmatŭ cântărĭ și declamațiunĭ din partea Sodalilorŭ.

O impresiune de nespusŭ de plăcută a produsŭ desvĕlirea duorŭ frumóse cadre, representândŭ chipurile generoșilorŭ fundatorĭ Mihailŭ și Elisa Stroesco și depinse pentrua céstă ocasiune de d-lŭ pictorŭ M. Popŭ și dăruite Associațiunii.

Acestea suntŭ on. Adunare generală liniamentele generale în care a credutŭ Comitetulŭ a Vĕ puté espune fasele prin care a trecutŭ fundațiunea în starea în care se află actualmente.

Bart. Baiulescu, președ. **Dr. I. Bozoceanu,** secretarŭ.

Teatru în Reghinulŭ săsescŭ.

Representațiune filantropică. Teatru de diletanțĭ.

Inteligința română din Reghinŭ și jurŭ va arangia Duminecă la 19 Februarie st. n. 1888 în sala hotelului orășenescŭ din Reghinulŭ săsescŭ o representațiune teatrală în favorulŭ școlarilorŭ săracĭ de acolo. Se vorŭ representa piesele:

I. *Cârlanii*, vodevil într'unŭ actŭ de C. Negruzzi. Persónele: Leonescu fiulŭ boerului proprietarŭ, d. S. Barbu. Mironŭ, d. J. Duma, Terinte, d. V. Duma, țĕranĭ fruntașĭ. Domnica nevasta lui Mironŭ, d-șóra Ales. Schiopulŭ. Vochița nevasta lui Terinte, d-șóra Silvia Rusu. Scena se petrece într'unŭ satŭ.

II. *Drumulŭ de ferŭ*, comediă într'unŭ actŭ de V. Alexandri. Persónele: Bălașa jupânésă bĕtrână, d-na M. Ceușianu. Coconulŭ Nalbă proprietarŭ, d. V. Duma. Adela fiica lui Nalbă, d-șóra Ales. Schiopulŭ. Radu inginerŭ topografŭ, d-lŭ S. Barbu. Caliopi vĕduva interesantă, d-na S. Todea. Manoli arêndașŭ, d. Dr. Al. Ceușianu. Manolache fiulŭ sĕu, d. Iac. Butnariu. Ioana țiganca fată în casă, d-șóra Silvia Rusu. Sava țiganulŭ, d-lŭ Iul. Mera. Scena se petrece la moșia coconului Nalbă.

Prețurile: Logea 5 fl., loculŭ I 80 cr., loculŭ II 60 cr., parterre 50 cr., galeriă 30 cr. Bilete de vêndare se află la d-lŭ C. Fronius neguțătorŭ și séra la cassă.

Inceputulŭ la 1/28 séra. — După representațiune urmézŭ danțŭ.

„ARIEȘIANA“
institutŭ de creditŭ și de economii, societate pe acții IN TURDA.

Convocare.

Domnii acționarĭ ai institutului de creditŭ și economii „Arieșiana“, societate pe acții, se invită conformŭ §. 17 alŭ statutelorŭ societății la a

II adunare generală ordinară,

care se va ține în Turda în *17 Martie 1888 st. n.*, după amédĭ la 2 óre în localitatea școlei române gr. cat. din locŭ.

Agendele adunării vorŭ fi:

1. Raportulŭ direcțiunii despre resultatulŭ timpului de gestiune dela începutulŭ activității societății.
2. Raportulŭ comitetului de supraveghiere.
3. Deciderea asupra compturilorŭ anuale și asupra împărțirii profitului curatŭ.
4. Fixarea marcelorŭ de presență pentru anulŭ curentŭ.
5. Realegerea comitetului de supraveghiare conformŭ §. 42 din statute.
6. Eventuale propunerĭ în cadrulŭ statutelorŭ.
7. Alegerea a trei acționarĭ pentru verificarea procesului verbalŭ alŭ adunării generale.

Domnii acționarĭ, carĭ în înțelesulŭ §. 19 din statutele societății doréscŭ a participa la adunare în persónă orĭ prin plenipotențiatŭ, suntŭ poftițĭ a'șĭ depune acțiile respective „titlulŭ provisoriu“ și eventualele documente de plenipotență la cassa institutului celŭ multŭ până în 17 Martie a. c. la 12 óre a. m.

Turda, 10 Februarie 1888.

Direcțiunea.

Incunosciințare.

Domnii participanțĭ ai însoțirii de anticipațiune și creditŭ „*Hunedóra*“ pe acéstă cale se încunosciințéză, că adunarea generală fixată pe 30 Ianuarie (11 Februarie) 1888 din lipsa membrilorŭ presențĭ, recerețĭ de statute, neputêndu-se ține, acea, conformŭ convocării dela 30 Decemvre 1887 (11 Ianuarie 1888) se va ține în 9/21 Februarie a. c. la 3 óre d. a. în localulŭ însoțirii.

Obiectele puse la ordinea dilii rĕmânŭ cele indicate în convocarea memorată.

Deva, 31 Ianuarie (12 Febr.) 1888.

Direcțiunea.

SCIRĬ ULTIME.

Contele Pavelŭ *Șuvalov*, ambasadorulŭ rusŭ din *Berlinŭ*, s'a întorsŭ Vinerĭ din Petersburgŭ la postulŭ sĕu și după câteva óre a avutŭ o lungă convorbire cu secretarulŭ de statŭ contele *Herbert Bismark*.

In *Viena* a conferitŭ Duminecă în ministerulŭ de esterne contele Kalnoky cu prințulŭ Reuss, ambasadorulŭ germanŭ, pe cândŭ în acelașŭ timpŭ d-lŭ de Novikov, fostulŭ ambasadorŭ rusŭ în Viena. care a venitŭ Sâmbătă séra din Petersburgŭ, a conferitŭ cu prințulŭ Lobanov în ambasada rusă 5 óre.

Acestorŭ conferințe diplomatice li se atribue o deosebită însemnătate.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Pesta, 14 Februarie. Părechea princiară de corónă a asistatŭ la balulŭ casinei naționale, care a decursŭ strălucitŭ.

San-Remo, 14 Februarie. Totulŭ merge bine. Umflătura gâtlegiului scade. Prințulŭ de corónă deja s'a sculatŭ.

Berlinŭ, 14 Februarie. Parlamentulŭ a primitŭ primulŭ articulŭ alŭ legii socialiste, prin care legea se prelungesce până la 30 Septemvre 1890.

Sofia, 14 Februarie. Guvernulŭ a primitŭ cunoscință despre formarea de comitete ruso-bulgare în Constantinopolŭ și în Belgradŭ, care sub pretextŭ că facŭ comerț, facŭ pregătirĭ ca în primăvéră sĕ încépă acțiunea la granița bulgară.

Londra, 15 Februarie. In camera comunelorŭ Tergusson declară, că guvernulŭ, afară de angageamentele cunoscute, nu șĭ-a luatŭ asupră'șĭ nicĭ o îndatorire, care sĕ stipuleze o acțiune militară englesă pe mare.

Riga, 15 Februarie. In urma conclusului Senatului rusescŭ, se propune a se porni procesŭ penalŭ în contra preoțilorŭ evangelicĭ din provinciile Mării Baltice, din causă că promovéză reîntórcerea locuitorilorŭ devenițĭ ortodoxĭ la biserica evangelică.

DIVERSE.

Câtŭ trăiescŭ furnicele? E o părere generală, că durata vieței animalice e în proporțiune cu mărimea corpului, precândŭ părerea acésta este desmințită prin multe esperințe; așa Sir John Lubbock, carele de mai mulțĭ anĭ studiéză viéța furnicelorŭ, observă, că în furnicáriele sale se află lucrătorĭ din speciele: *Lasius niger* și *Formica fusca*, carĭ suntŭ mai bĕtrânĭ de 7 anĭ, și din specia *Formica fusca* suntŭ în viéță două femeiușcĭ din anulŭ 1872. Deși se arată pre ele unele semne de etate bĕtrână, precum înțepenirea piciórelorŭ și unŭ felŭ de greutate, totușĭ suntŭ în putere bună și în continuu sporescŭ. *(„Fóia bis. și școl.“)*

Cum sĕ se conserve prunele pe érnă? Culege prunele până când suntŭ încă cu bruma pe ele și le așédă într'o ólă de lutŭ nouă și neopărită, așa ca nicĭ o prună sĕ nu fiă vĕtămată séu mai móle ca cealaltă, ceea ce ar dă nascere și la stricarea celorlalte prune. După-ce umpli óla până susŭ, légă-o la gură cu o beșică de bou séu cu orĭ ce felŭ de piele móle, așédă-le apoi în apă stătătóre (lacŭ, orĭ baltă) și lasă-lŭ acolo până iérna. Procedêndŭ astfelŭ, vei puté sĕ ai la masă în dîua de Bobotéză prune próspete și bune.

Mirésă de 80 de anĭ. Se scrie din Vöslau: Sâmbăta trecută, flăcăulŭ plinŭ de viéță Karl S., care administréză o moșiă aprópe de Kottingbrunn, s'a cununatŭ în biserica din Ginselsdorf cu avuta economă Katharina H., care e a doua óră vĕduvă. Mirésa e de 80 de anĭ, mirele de 40.

Obiceiurĭ curióse la popórele sĕlbatice. Unŭ distinsŭ exploratorŭ modernŭ alŭ Africei, Stanley, care în 1886 a întreprinsŭ o nouă eșpedițiune în centrulŭ Africei, raportéză lucrurĭ curióse despre populațiunile din Congo și Arrouhimi. Cele mai interesante și mai industriale suntŭ așa numiții Ba-Vanzi. Aceștia sciu sĕ facă óle, suntŭ pricepuțĭ în prelucrarea ferului și altorŭ metale, prepară mai cu sémă topóre și cuțite, care le vinde altorŭ popóre învecinate. Mobilele lorŭ de lemnŭ suntŭ decorate cu óre-care gustŭ și locuințele lorŭ, mai cu sémă în Bolobo, suntŭ construite cu mare îngrijire. Iubescŭ nebunesce musica în forma unei lire cu cincĭ córde și unŭ tipanŭ, pe care esecută piese relativŭ destulŭ de melodióse. Pĕcatŭ însĕ, că aceste semne, care arŭ dovedi óre-care civilisațiune, suntŭ amestecate cu superstițiunĭ curióse și obiceiurĭ fórte scârbóse. Astfelŭ spre esemplu scláviа atâtŭ s'a înrădĕcinatŭ în moravurile lorŭ, încâtŭ află ceva fórte naturalŭ, ca la mórtea unui șefŭ sĕ masacreze femeile și servitorii lui cei mai fidelĭ. Căpățînele lorŭ se împlântă pe bețe în jurulŭ unei movile micĭ, făcute din lutŭ, pe care se facŭ nisce desemnurĭ fantastice și care acopere rĕmășițele stăpânului mortŭ. In vêrfulŭ movilei se pune o umbrelă deschisă, care póte óre când a scuti pe vre-unŭ europénŭ de plóie și care în Congo ca și pretutindenea în celŭ mai estremŭ orientŭ a devenitŭ insigniile puterii. Bayanzi au convingerea, că orĭ-ce individŭ care părăsesce lumea acésta, trece inmediatŭ într'altă lume, unde are aceeașĭ esistință, unde are aceleașĭ grijĭ, datorințe și posesiunĭ. Nu arŭ fi decĭ convenalŭ și conformŭ rangului, décă unŭ șefŭ ar ajunge în cealaltă lume fără unŭ cortegiu însemnatŭ de femei, de prietenĭ și sclavĭ. Prin urmare esceptțiunile suntŭ fórte numeróse. Femeile se spêndură de obiceiu de arborĭ și ultimele lorŭ convulsiunĭ în stadiulŭ de agonie suntŭ acompaniate de semnele și strigătele de bucuriă a celorŭ de fată, carĭ nu se cugetă că și ei vorŭ fi espușĭ, mai curêndŭ orĭ mai târdiu, la aceeașĭ sórte. *(„Mes. Rom.“)*

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 14 Februarie st. n. 1888.

Bancnote românescĭ .	Cump.	8.48	Vênd.	8.50
Argintŭ românescŭ .	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.02	„	10.05
Lire turcescĭ	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusescĭ . . .	„	107.—	„	108.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 13 Februarie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.55
Renta de hârtiă 5%	83.10
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare . .	148.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . . .	94.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . . .	123.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . . .	108.35
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	103.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.—
Bonurĭ rurale Transilvane	103.75
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ .	119.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	122.—
Renta de hârtiă austriacă.	77.95
Renta de argintŭ austriacŭ	79.40
Renta de aurŭ austriacŭ	108.40
Losurĭ din 1860 , ...	133.30
Acțiunile băncei austro-ungare. . . .	864.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. . .	272.25
Acțiunile băncei de creditŭaustr. . .	270.—
Argintŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ. .	5.90—
Napoleon-d'orĭ	10.03
Mărcĭ 100 împ. germane	62.15
Londra 10 Livres sterlinge	126.75

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

ANUNCIURI.

Reuniunea femeilorŭ române din Braşovŭ pentru crescerea fetiţelorŭ orfane
va da
Sâmbătă în 6 (18) Februarie a. c.
în sala Redutei

O PETRECERE CU DANŢŬ.

Bilete de intrare **à 1 fl. de persónă** şi **de familiă** (pănă la 4 persóne) **2 fl. 50 cr.** se potŭ procura dela d-nii **M. & L. Laszló**, **Fraţii Simay** şi **N. I. Ciurcu.**

Nr. 51 ex 1888. 14,3—2

Edictŭ.

Demetriu Lateşiu, gr. cat. din *Gurghiu*, a intentatŭ procesŭ divorţialŭ contra muierei sale *Linţa Popescu*, gr. cat. din *Caşva*, carea l'a părăsitŭ cu necredinţă. Insĕ ubicaţiunea inctei nu e cunoscută, şi aşa acţiunea nu i s'a pututŭ intima.

Decĭ Linţa Popescu prin acésta este provocată şi citată, ca în terminŭ de unŭ anŭ şi una ḑi dela prima publicare a edictului sĕ se presenteze înaintea forului matr. delegatŭ de I instanţă alŭ Reghinului săsescŭ, alt-cum se va da cursŭ liberŭ procesului inteutatŭ şi incta va fi suplinită prin curatorŭ ad actum.

Presidiulŭ forului matr. delegatŭ gr. cat. de I instanţă alŭ Reghinului săsescŭ.

Reghinŭ, la 6 Febr. 1888.

Basiliu Raţiu,
protopopŭ gr. cat. şi preş. forului.

No. 1147 ex 1887. 12,3—2

EDICTŬ.

Ioanŭ Curca, gr. cat. din Homorodŭ, a intentatŭ procesŭ matrimon. contra muierei sale Maria născ. Comanŭ, carea cu necredinţă l'a părăsitŭ de mulţĭ anĭ, şi a căreia ubicaţiune este necunoscută.

Decĭ Maria I. Curca născ. Comanŭ gr. cat. din Homorodŭ prin acestŭ Edictŭ se citéză şi provócă, ca în terminŭ de unŭ anŭ, dela prima publicare, sĕ se presenteze la presidiulŭ forului matrimonialŭ gr. cat. de I instanţă a Vicariatului Făgăraşului, spre a fi confrontată cu bărbatulŭ sĕu şi a rĕspunde la acţiune, că la din contră, procesului i se va da cursŭ liberŭ şi dênsa va fi înlocuită prin unŭ curatorŭ ad actum.

Făgăraşŭ, 28 Dec. 1887.

Alesandru Micu,
Vicarŭ foran. şi preşedintele forului matrim. gr. cat. de I instanţă.

„ALBINA“,

Institutŭ de creditŭ şi de economii
FILIALA BRAŞOVŬ.

Primesce depunerĭ spre fructificare şi plătesce pentru ele amĕsuratŭ timpului de abḑicere, darea de venitŭ de 10% şi **5, 4 séu 3½ % interese;**

cumpĕră şi vinde scrisurĭ fonciare de ale „Albinei“ după cursulŭ ḑilei, pe care totodată le recomandă p. t. publicului ca cea mai sigură şi avantagiósă hârtiă pentru plasarea de capitale;

escomptéză cambiĭ cu celŭ puţinŭ două subscrierĭ după calitatea lorŭ **cu interese de 6½—8%;**

escomptéză cambiĭ cu numai o subscriere décă acelea suntŭ asigurate prin hipotecă cu **7% interese;**

acórdă credite de contŭ curentŭ cu 6½ % interese;

acórdă împrumuturĭ pe mărfurĭ carĭ au o valóre stabilă şi nu suntŭ supuse stricărei **pe lângă interese dela 6½—8%** după suma împrumutului;

acórdă împrumuturĭ pe tóte efectele cotate la bursa din Budapesta, Viena şi Bucurescĭ, până la 85% a cursului lorŭ pe lângă **interese pe 6½ %;**

cumpĕră şi vinde după cursulŭ ḑilei monete;

primesce în comisiune cumpĕrarea şi vinderea de orĭ-ce hârtiĭ de valóre pe lângă cele maĭ ieftine condiţiunĭ;

închiriază pe teritoriulŭ ce-lŭ posede lângă gara Braşovŭ, şi care e prin şine în legătură nemijlocită cu gara însaşĭ, atâtŭ **locurĭ libere pentru depositarea de marfă** câtŭ şi **cabine în magazinele sale** séu **magazine întregĭ**, şi primesce şi cantităţĭ mai micĭ de mărfurĭ spre depositare în magazinele sale.

Desluşirĭ detailate se potŭ lua la cassa filialei şi la bărbaţii de încredere ai acesteia.

Oarele de cassă suntŭ în fiă-care ḑi dela 9—12 a. m. şi dela 3—5 p. m.

Localulŭ „Filialei“ este în Braşovŭ, piaţă Nr. 90, etagiulŭ I.

INCHEIAREA SOCOTELELORŬ

institutului de creditŭ şi de economii „ARIEŞANA“ societate pe acţiunĭ în Turda pe timpulŭ dela începutulŭ activităţii sale, adecă dela 29 Iulie 1887 pănă la ultima ḑi a aceluiaşĭ anŭ.

CONTULŬ BILANŢULUI.

Active. / **Pasive.**

Active		fl.	cr.	Pasive	fl.	cr.
Cassa în numerariu		1848	42	Capitalŭ socialŭ intratŭ	33,893	—
Cambie		18,330	99	Depunerĭ spre fructificare	22,132	42
Imprumuturĭ hipotecare		35,899	—	Interese anticipate pe 1888	1165	11
Imprumuturĭ pe obligaţiunĭ cu cavenţĭ		2410	—	Profitŭ curatŭ	1779	33
Mobilariu	365.30					
după amortisarea de 10%	36.53	328	77			
Anticipaţiunĭ		46	—			
Transitorii		106	68			
		58,969	76		58,969	86

CONTULŬ PROFITULUI ŞI AL PERDERILORŬ.

Eşiri. / **Veniturĭ.**

Eşiri	fl.	cr.	Veniturĭ		fl.	cr.
Interese de depunerĭ spre fructificare	331	39	Interese:			
Interese de rescomptŭ	210	16	dela cambiele de bancă	1004.95		
Chirie	193	32	dela împrumuturĭ hipotecare	897.03		
Amortisare: 10% din mobilariu	36	53	dela împrumutŭ pe obligaţiunĭ	78.99		
Salare	181	74	dela depunerĭ la băncĭ	144.15		
Spesse	345	70	dela amende de întârḑiare	51.76	2176	88
Dare 10% după interesele capitalisate	36	82	Provisiunĭ (competinţa de scrisŭ)		950	36
Porto	40	—	Spese de fundare		27	75
Profitŭ curatŭ	1779	33				
	3154	99			3154	99

Turda, 31 Decemvrie 1887.

Membrii direcţiunei:

D. St. Şiuluţŭ m. p., directorŭ esecutivŭ. **Dr. Raţiu,** m. p., **Anania Moldovanŭ,** m. p., **Iosifŭ Chioreanu,** m. p., **Silvestru Moldovanŭ,** m. p., comptabilŭ. **Simeonŭ P. Moldovanŭ,** m. p.

Subsemnatulŭ comitetŭ amŭ esaminatŭ bilanţulŭ presentŭ, precum şi contulŭ profitului şi alŭ perderilorŭ şi confrontându-le cu registrele principale şi secundare ale institutului le-amŭ aflatŭ în consonanţă cu acelea şi întru tóte esactŭ deduse.

Turda, 20 Ianuarie 1888.

Comitetulŭ de revisiune:

Nicolae F. Negruţŭ m. p., **Petru Reşca** m. p., **Grigorie Popŭ** m. p., **Ielinek Henrich** m. p.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.